

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen är återkommen, denna gång med av nödtvång självskrivet innehåll. Tröskeln för bidrag av den typ som är välkomna torde således vara längre än någonsin.

Från Hässleholm skickar Pale Ammentorp ur grumlig danskspråkig källa en pendang till den engelska analys av Guds akademiska meriter som återgavs å avdelningen nr 18/96. Att ursprunget till de båda dokumenten är gemensamt framgår fuller väl, men några punkter har ändå tillkommit i den danska förklaringen till att Han aldrig blev professor:

»9) Han smed sine to første studerende ud.

[...]

11) Selv om der kun var 10 krav dumpe de fleste studerende.

12) Trods de fleste studerende ikke evner at klare kraven i timerne, består alle med glans.

13) Han nægter at informere nogen som helst om, hvornår timen er færdig.»

För egen del ville Ammentorp även tillägga en fjortonde punkt, men vid närmare eftertanke låter föreståndaren den anstå till någon version på ett mer svårbegripligt språk.

Själv har avdelningsföreståndaren hittat Bibeln på Nätet (via projekt Runeberg förstås, se avdelningen nr 21/96) och passade då självfallet på att söka något icke-apokryfiskt citat med ordet »läkare» emedan Syraks bok börjar bli lite nött vid det här laget.

Träffarnas antal blev fem, eller i praktiken två eftersom fyra av dem gällde den evangeliepassus som kanske är mest känd i Markus' formulering (2:17):

»När Jesus hörde detta, sade han till dem: 'Det är icke de friska som behöva läkare, utan de sjuka. Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga, utan för att kalla syndare.'»

I Gamla testamentet är Jeremia (8:22) den synbarligen ende som tagit upp ordet, och det i poetiska ordalag som ännu ingen kommitté hunnit modernisera: »Finnes då ingen balsam i Gilead, finnes ingen läkare där? Eller varför bliver dottern mitt folk icke helad från sina sår?».

Avdelningens bliver stimulerad att återkomma.

Livet – en översikt

I Hälso- och Sjuklinge läns landsting är livet på det hela taget acceptabelt, men det skulle kunna vara bättre.

Det konstaterar livsvärderingsutredningen Liv 90 på 3 200 sidor i huvudbetänkandet »Sådant är livet». Därtill kommer 53 bilagor, bland vilka några redan har börjat bli färdiga. Bakom verket står en expertkommitté som tillsattes 1988 av Hälso- och Sjuklinge läns landsting.

»Vi har kartlagt förutsättningarna för liv inom landstingsområdet och funnit att de i mycket hög grad är goda», konstaterar utredningens ordförande, överstudiekonsulent Signe Fikant vid Språ (sjukvårdsstyrelsens planeringsråd) i Sjuklinge.

Rapporten är såvitt hon känner till den första livsutvärdering som genomförts av något landsting:

»Kvalitetskontroll och utvärdering hamnar allt mer i fokus för intresset när ekonomin krymper och det är nu väsentligt att koppla ett helhetsgrepp på ämnet. Här känner jag att vi har gjort en pionjärinsats.»

Positiva resultat

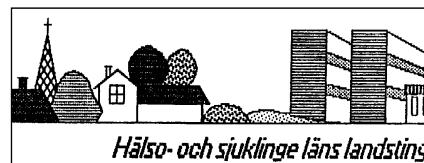
Utredningen började som en enklare utvärdering av betalningsrutinerna vid Hälso-centralen i Tvååker, men den utvidgades efterhand med nya och mer omfattande frågeställningar för att till slut komma att omfatta livet som sådant. I färdigt skick torde det därför röra sig om den mest övergripande utvärdering som någonsin företagits. Resultaten är i huvudsak positiva och rapporten redovisar flera exempel på gott liv inom landstingsområdet.

»Det förefaller ändå som om livet skulle vara bättre än sitt rykte, och något gångbart alternativ har ju inte heller kunnat påvisas i vare sig svensk eller utländsk litteratur», framhåller Signe Fikant.

Nytt livsmått framtaget

Samtliga invånare i landstingsområdet har fått uttrycka sin mening om livet i en enkät. Uppgifterna har sedan kompletterats med objektiva data av ekonomisk, sociologisk och medicinsk natur som inhämtats via socialkontoren, polismyndigheterna, skatteförvaltningen, Stora sjukhuset i Sjuklinge, Utvecklingshälsocentralen Knipan i Södra Valby samt Hälso-centralerna i Hälsoköping, Norra Valby, Enåker och Tvååker.

I utredningen uttrycks förhållandet mellan uppskattat och faktiskt livsvärde med ett s k livsindex (Livx), ett mått som under projektets gång framtagits i

samarbete mellan Språ och Utvecklingshälsocentralen Knipan i Södra Valby. Full överensstämmelse mellan skattning och faktisk situation uttrycks som Livx 1,0. Obefogat missbelåtna individer hamnar därvid på Livx under 0,75 och objektivt sett övernöjda ligger på Livx över 1,25.

»Det högsta Livx-värde vi har stött på i materialet, Livx 2,35, uppmättes faktiskt hos ägaren till det tryckeri som fick i uppdrag att producera vårt huvudbetänkande, vilket troligen antyder en glädjande hög kvalitet.», berättar Signe Fikant.

Den genomsnittlige Hälso- och Sjuklingebon har ett Livx på hela 1,15. I allmänhet samvarierar detta värde positivt med levnadsåldern och negativt med inkomstnivån. Låga Livx-tal har framför allt visat sig ha samband med upplevda diskrepanser mellan förväntad och faktisk inkomstnivå. Den absolut lägsta noteringen i hela materialet, Livx 0,50, härrör således från en nytillett landshövding i länet.

Uppföljning planeras

Livsutvärderingsrapporten avslutas med några förslag till livsförbättrande åtgärder, av vilka de som har anknytning till verksamheten i Hälso- och Sjuklinge läns landsting nu går vidare till Utskottet för beslut. Övriga förslag – som mestadels avser insatser inom väderlekstjänsten, televisionens programverksamhet och polisväsendet – kommer att tillställas därför ansvariga instanser.

I en planerad, uppföljande studie avser kommittén att i samarbete med företrädare för världsreligionerna försöka kartlägga förutsättningarna, attityder och andra faktorer av betydelse för ett eventuellt liv efter detta.

Därest en sådan utredning om livet efter detta skulle ge kvantifierbara resultat vill Signe Fikant inte utesluta en uppföljande komparativ studie. Långt gångna planer föreligger också på att utvidga expertkommittén så att den får kapacitet för en stort upplagd utvärdering av det arbete som hittills nedlagts. Detta projekt, framhåller hon, skulle bli den enda livsvärderingsutvärdering som någonsin har kommit till genomförande.